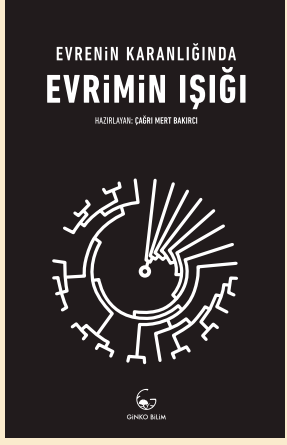

EVİRİM KURAMI VE MEKANİZMALARI

Çağrı Mert Bakırcı

“*Evrım Ağacı*’nın kurucusu ve bilim konuşmacısı olan Çağrı Mert Bakırcı’nın *Evrım Kuramı ve Mekanizmaları* kitabı, evrime yeni giriş yapacaklar ve bilgilerini genişletmek isteyenler için çok faydalı bir derleme olacaktır. Bilimin ağır dilini kırmak adına her bölüm başına eklenmiş ve bölüm içeriğini özetleyen kısa hikâyeler sayesinde kitabı bir solukta okuyacak ve her zaman yardımcı bir kaynak olarak kullanabileceksiniz. Kitabın Türkiye’deki evrimsel biyoloji yazını içinde seçkin bir yeri olacağına eminim.”

—ERGİ DENİZ ÖZSOY

EVRENİN KARANLIĞINDA EVRİMİN IŞIĞI

Hazırlayan: Çağrı Mert Bakırcı

Modern bilimin bütünleştirici harcı olan evrime disiplinler arası bir bakış sunmayı amaçlayan bu kitap, alanında uzman, güncel tartışmaları yakından izleyen genç bilim insanlarımızın kaleminden çıktı. Evrimi giriş düzeyinde güvenilir bir kaynaktan okumak isteyen, kendisini evrimsel biyoloji konusunda geliştirmek isteyen, evrimin ışığında aydınlanan, modern bilime heyecan duyan herkese...

ÇIKARKEN

21. yüzyılda bilim, baş döndüren bir hızda ilerlemeye devam ediyor ve bilim dünyası çıkarımları konusunda yeni yeni girişimlerde bulunuyor. C.P. Snow “İki Kültür” kitabının 1963 yılındaki 2. baskısına “Üçüncü Kültür”ün ortaya çıkacağını umut ettiği yeni bir yazı eklemişti. Üçüncü kültür, iki kültürün arasındaki boşluğu dolduracaktı; edebi ve bilimsel entelektüeller birbirleri ile konuşabilecekti. Ancak, edebi entelektüeller ile bilim insanları arasındaki kültür ve anlayış farkı günümüzde de devam ediyor. Entelektüel denilince çoğunlukla edebiyatçılar ya da kimi felsefeciler anlaşıyor. Oysa bu, insanlık tarihinde tuhaf bir durumdur. Öyle ya, Pisagor’a ya da Arşimet’e entelektüel dememek olur mu? Ya da Galilei’ye? Ya Einstein’a ne demeli?

Kültür çok geniş bir yelpazedir. Homo sapiens atalarımızın 7 milyon yıl önce ayakları üzerine dikilmelerinden bu yana yaptıkları hemen tüm etkinlikler kültürün tanımı içine giriyor. İki taşla ceviz kırmaktan, taş balta imal etmeye, mağara duvarlarına resim çizmekten tarımın keşfine kadar bizi insan yapan tüm davranışlarımız aslında doğayla canlılar evrenin bitmez bir kültür alışverişi içinde olduğunu gösteriyor.

Şüphesiz bilim ilerledikçe kültürümüz de çok değişti. Aslında ortada iki kültür olduğu fikri, bütün bir insanlık tarihi düşünüldüğünde çok yeni sayılır. Bunun bir nedeni günümüzde “öteki kültür”den (bilim kültüründen) olanların toplum sorunlarına ya da insana dair daha az söz söylemesinden kaynaklanıyor diyebiliriz. Öteki neden ise edebi entelektüellerin bilime uzak duruşudur.

Son 30-40 yılda iki kültür cephesinde denge biraz değişmeye başladı. Harika pek çok popüler bilim kitabı küçümsenmeyecek bir okur kitlesinin beğenisini kazandı. Bu durum birçok kişinin yeni ve önemli fikirlere büyük bir açlık duyduğunun ve kendilerini eğitmek için çabaladıklarının kanıtıdır.

Ginko Bilim, üçüncü kültür ekolünün gelişip yayılmasını amaçlıyor. Üçüncü kültür düşünürlerinin geniş bir kitleyi cezbetmeleri yalnızca yazma yetenekleriyle ilgili değil; geleneksel anlamda kullanılan “bilim” medyanın / sosyal medyanın da işe karışmasıyla bugün artık “popüler kültür” alanın da içinde dönmeye başladı.

İnsan doğası yavaş, bilim ise hızla değişir ve bu, dünyayı geri dönülmez biçimde etkileyerek gerçekleşir. Bütün bu gelişmelerin baş döndürücü hızda yaşandığı, zirvelerde dolaştığı bir çağdayız.

Bütün bunlar aydının toplumdaki rolünün yeni iletişim biçimleri geliştirmesini de içerdiğini bir kez daha gösteriyor bize. Aydınlar sadece bir şeyler bilen kişiler değil, farklı görüşleri sentezleyen ve nesillerinin düşüncelerini şekillendiren insanlardır.

Dahası, entelektüeller günümüzde kaos kuramından, fizikten, moleküler biyolojiden, yapay zekâdan, yapay yaşamdan, nöral ağlardan, büyük patlamadan, evrenin kaderinden, süper sicimlerden, biyoçeşitlilikten, nanoteknolojiden, insan genomundan, sıçramalı evrimden, bulanık mantıktan, Gaia hipotezinden, sanal gerçeklikten vb. habersiz kalma lüksüne sahip değildir. Bunlar, gezegendeki herkesin hayatını etkileyecek konular. Bu konulardan habersiz kalan aydınlar topluma bir şey aktaramaz, fikir üretemez.

Ginko Bilim’in hedefi bütün bu alanlarda yaratılan eserleri, tartışmaları, sentezleri içeriğinden ve biçim özelliklerinden bir şey yitirmeden ama bilim ile halk arasındaki kâr hırsına ve bulanıklıktan yararlanmaya dayalı araçları kaldırarak emekçiler, bilim çevreleri, kadınlar ve gençler başta olmak üzere geniş kitlelere taşımaktır. Yayınlarımızın emek ve özgürlük için düşünen, savaşım veren insanın ufkunda yaratacağı her gelişme, bizi amacımıza bir nebze daha yaklaştıracaktır.

GINKO

Osmanağa Mah. Ali Suavi Sok. No: 10/3 Kadıköy, İstanbul, Türkiye

Tel: +90 216 449 20 99 / Fax: +90 216 449 21 00

web: www.ginkobilim.com

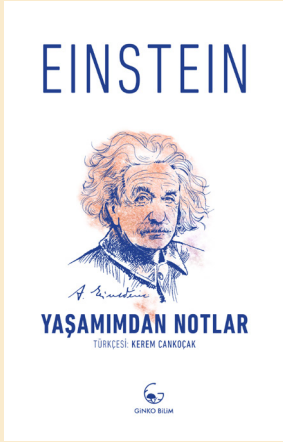
YAKINDA ÇIKACAK KİTAPLAR

- SEKSÜEL SEÇME
Charles Darwin
- İNSANIN TÜREYİŞİ
Charles Darwin
- KÜTLEÇEKİM ÜZERİNE
Anthony Zee
- SERENGETİ YASALARI
Sean B. Carroll
- ROSALIND FRANKLIN
Brenda Maddox
- TANRI VE ÇOKLU EVRENLER
Victor Stenger
- BİLİNCİZSİZ KUANTUM
Victor Stenger

- EVRENİN SONUNDAKİ PARÇACIK
Sean Carroll
- KÜTLEÇEKİM, KARA DELİKLER VE BİLGİ
Jacob D. Bekenstein
- YAŞAMIN KÖKENİ
John Maynard Smith ve Eörs Szathmáry
- KARMAŞIKLIK: KISA BİR GİRİŞ
John Holland
- BİYOLOJİ FELSEFESİ
Brian Garvey
- ZAMANIN UNUTTUĞU AĞAÇ: GINKGO
Peter Crane
- DARWIN’İN MUHTEŞEM BİTKİLERİ
Ken Thompson
- İNSANIN HARİKULADE ÖYKÜSÜ
Alice Roberts

www.ginkobilim.com

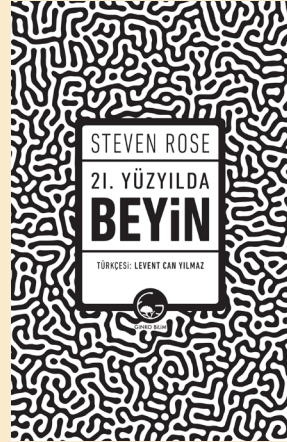

YAŞAMIMDAN NOTLAR

Albert Einstein – Türkçesi: Kerem Cankocak

Gelmiş geçmiş en ünlü bilim insanının, rock yıldızlarından bile daha çok hayranı olan dâhinin gerçeklik, doğa, Tanrı ve fizik hakkındaki düşünce yaşamının öyküsüdür bu eser. Einstein, “ölüm sonrası yazı” olarak adlandırdığı kitabını kendi sözleriyle şöyle tanıtır: “Bu bir ölüm sonrası yazı mı?” diye sorabilir şaşırılmış okurlar. Cevabım: aslında evet. Benim türümde bir insanın varoluşunda asıl olan ne yaptığı veya hangi acıları çektiği değil, ne düşündüğü ve nasıl düşündüğüdür.

21. YÜZYILDA BEYİN

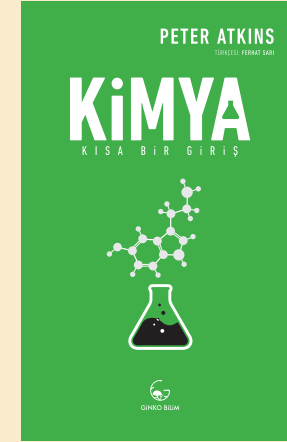
Steven Rose – Türkçesi: Levent Can Yılmaz

“Steven Rose, zihinsel sürecin fiziki-biyolojik resmiyle birleşmiş olguları açık hale getiriyor.”
—RICHARD LEWONTIN

“Rose, araştırmanın bizi götürebileceği yeri ve daha şimdiden nörobilimin uygulamalarından ortaya çıkmaya başlamış ve yakın gelecekte katlanarak artacak olan etik konuları gösteriyor.”

Nature

“Eğer beyinle ilgileniyorsanız ya da düşünmeyi seven biriyseniz bu kitabı mutlaka okumalısınız.”
New Scientist

KİMYA: KISA BİR GİRİŞ

Peter Atkins – Türkçesi: Ferhat Sarı

Ünlü İngiliz kimyacı Peter Atkins, *Evreni Yöneten Dört Yasa* ve *Galileo’nun Parmağı* gibi eserlerinden sonra Türkiyeli okuyucuların karşısına elinizdeki popüler kimya kitabıyla birlikte bir kez daha çıkıyor. Kimyanın temel kavramlarını, ilkelerini, geleneksel ve yeni nesil uygulamalarını teknik olmayan ve herkesin anlayabileceği bir dilde anlatan Atkins, çoğumuzun kimya ile ilgili okul günlerinden kalma kötü anılarını silmeyi hedefliyor. Soluksuz okuyacağınız bu kitap, kimyayı anlamak isteyen herkes için ideal bir giriş özelliği taşıyor.

LYNN MARGULIS

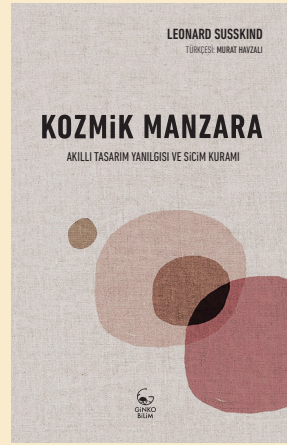
Hazırlayan: Dorion Sagan – Türkçesi: Sibel Sevinç

“Margulis, birçok kişiye göre yirminci yüzyılın en büyük iki ya da üç biyoloğundan biriydi. Bu dalda çalışmaları için birçok kişiye ilham verdi. İnsanlar kendisiyle aynı fikirde olmasa bile, o bir efsaneydi.”

—Dr. NICK LANE

“Darwin’in doğal seçim yoluyla evrim geçirdiğimizi keşfetmesinin dolaylı olarak ifade ettiği şeyleri daha yeni yeni anlamaya başladığımızı yıllardır düşünüyorum. Lynn Margulis, bu keşfin doğaya bakışımız ve onunla olan ilişkimiz açısından ne anlama geldiğini birçok kişiden daha iyi kavradı.”

—LEE SMOLIN

KOZMİK MANZARA

Leonard Susskind – Türkçesi: Murat Havzalı

“Bu kitabın felsefesi argümanlarla değil, modern parçacık fiziğinin sağlam temelleriyle örülmüş durumda.”

—COREY S. POWELL, *New York Times*

“Sicim Kuramı’nın öncülerinden biri olan Susskind, evrenin kökenini ve doğa kanunlarını anlama çabalarımızda bizlere ışık tutuyor.”

Physics World

“Oldukça iyi bir üslupla yazılmış, konu aldığı fizik olaylarını mükemmel ve teknik olmayan bir şekilde anlatan ve önemli problemlerle eğlenceli bir tarzda baş eden bir kitap.”

Nature

DOĞANIN DOĞASI

Lynn Margulis ve Dorion Sagan – Türkçesi: Avni Uysal ve Gizem Uysal

“Kitap; Roald Hoffman, James Lovelock, Ricardo Guerrero ve Eric Schneider gibi hepsi Amerika’nın entelektüel aristokrasisinin gerçek üyeleri olan aydınları mitokondriyal bir cümbüşün içine çekiyor.”

—FREDERICK TURNER, *Natural Classicism* ve *The Culture of Hope* isimli kitapların yazarı

“Muhteşem ve büyüleyici bir şekilde bu kitap Dünya üzerindeki yaşamın parşömenini bizim için açıyor.”

—KELLY CHERRY, *Hazard and Prospect: New and Selected Poems* isimli kitabın yazarı

NEREDEYSE BİR BALİNA

Steve Jones – Türkçesi: Levent Can Yılmaz

“Olağanüstü, kıskırtıcı bir çalışma. Güçlü ve şiirsel.”

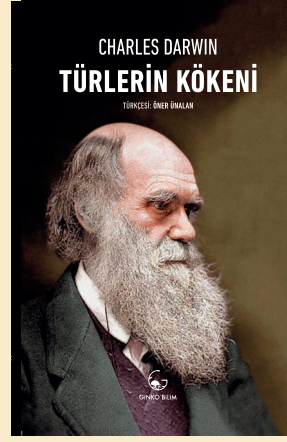
—J.G. BALLARD, *Daily Telegraph*

“Bir genetikçinin gözüyle, tarih boyunca afallatıcı bir gezinti. Aynksı, seçici ve sürükleyici.”

—ROBIN MCKIE, *Observer*

“Steve Jones, televizyon çağının Charles Darwin’i.”

—JOHN YATES, *Yorkshire Post*

TÜRLERİN KÖKENİ

Charles Darwin – Türkçesi: Öner Ünal

“Bir ya da birkaç biçimde başlayan yaşamı böyle anlayan ve bu gezegen çekimin değişmez yasasına göre dönüp dururken, böylesine basit bir başlangıçtan en güzel, en olağanüstü biçimlerin evrimleşmiş ve evrimleşmekte olduğunu kavrayan bu yaşam görüşünde gerçekten ihtişam vardır.” Büyük doğa bilgini Charles Darwin’in çağlar ötesi bir başyapıt olan bu kitabı, okurları bu yaşam görüşüyle tanışmaya davet ediyor.

NÖROBİLİM ZİHNİMİZİ DEĞİŞTİREBİLİR Mİ?

Hilary Rose ve Steven Rose – Türkçesi: Meriç Öztürk

Yeni akademik disiplinlerin hepsinin önündeki “nöro” öneklerini nasıl değerlendirmeliyiz? Nöro-ekonomi, nöro-pazarlama, nöro-etik, nöro-estetik, nöro- psikanaliz! Her yerde “nöro” ekini görmeye başladık. Bilimin ve toplumun birbirine şekil verdiğini ve nörobilimin beynimizi anlamamıza büyük ölçüde yardım ettiğini düşünen nörobilimci Steven Rose ile sosyolog Hilary Rose bu kitapta, nörobilimin gerçekten zihnimizi değiştirip değiştiremeyeceğini inceliyorlar.